

Sygn. akt VU 357/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant stażysta Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku H. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 grudnia 2016 r.

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy H. D. prawo do przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu w podstawie wymiaru wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, to jest z lat 1971, 1974-1975, 1984-2000, ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na poziomie 82,73% i pozostawiając organowi rentowemu szczegółowe wyliczenie świadczenia przy założeniu, iż wynagrodzenie H. D. w okresie:

- od dnia 1 stycznia 1974r. do 30 kwietnia 1974r. wynosiło 4184,50 (cztery tysiące sto osiemdziesiąt cztery złote 50/100 groszy) miesięcznie

- od 1 czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r. wynosiło 5057 (pięć tysięcy pięćdziesiąt siedem) złotych miesięcznie.

Sygn. akt V U 357/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 grudnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy H. D. prawa do przeliczenia emerytury na podstawie art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu z dnia 11 stycznia 2017 r. H. D. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przeliczenie przysługującego świadczenia emerytalnego przy uwzględnieniu wynagrodzeń wynikających z okresu zatrudnienia w (...) od 14 listopada 1966r. do 27 maja 1975r., podnosząc że w tym okresie miał dość wysokie zarobki, czego organ rentowy nie uwzględnił.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc że emerytura wnioskodawcy została już w decyzji z dnia 15 maja 2003r. wyliczona w najkorzystniejszym wariantcie tj. z 10 lat od 1988r. do 1997r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z lat 1988-1997r. jest najkorzystniejszy i wynosi 82,06%. Wyliczenie emerytury z uwzględnieniem najkorzystniejszych lat pracy w (...) tj. roku 1971, 1974-1975 daje niższy wskaźnik wynoszący 78,28%. Organ wyjaśnił, iż przy przeliczeniu świadczenia za okres zatrudnienia w (...) od 14 listopada 1966r. do 24 grudnia 1975r. przyjęto wynagrodzenie na podstawie znajdującego się w aktach rentowych zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 22 grudnia 1975r. wystawionego przez (...) za okres od 1 maja 1974r. do 31 maja 1975r. oraz wynagrodzenie minimalne za okres od 14 listopada 1966r. do 30 kwietnia 1974r. oraz od 1 czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r.

Na rozprawie w dniu 12 października 2017r. wnioskodawca sprecyzował odwołanie wnosząc o przeliczenie emerytury, z uwzględnieniem rzeczywistych zarobków osiągniętych przez niego w całym okresie od 1 stycznia 1974r. do 24 grudnia 1975r. według przelicznika 82,73%

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

H. D. urodził się w dniu (...)

Decyzją z dnia 15 maja 2003r. organ rentowy przyznał H. D. prawo do emerytury od dnia 10 maja 2003r. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto dochód z 10 lat kalendarzowych tj. od stycznia 1988r. do grudnia 1997r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 82,06% oraz kwotę bazową w wysokości 1862,62zł. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 30 lat i 11 miesięcy okresów składkowych czyli 371 miesięcy, 1 rok i 9 miesięcy okresów nieskładkowych tj. 21 miesięcy.

(dowód: decyzja z dnia 15 maja 2003r. – k. 9-10 akt emerytalnych)

W okresie od dnia 14 listopada 1966 r. do dnia 24 grudnia 1975r. wnioskodawca H. D. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...). w pełnym wymiarze godzin, na akord. Początkowo pracował jako pracownik fizyczny, od stycznia 1969r. pracował na stanowisku montera konstrukcji metalowych. Ostatnie wynagrodzenie wnioskodawcy wynosiło 10,50zł. na godzinę w kategorii VI zaszerzgowania.

(dowód: świadectwo pracy z 22 grudnia 1975r. – k. 6 akt rentowych, zeznania wnioskodawcy H. D. protokół rozprawy z 6 czerwca 2017r. od minuty 24:48 do minuty 31:03)

Wynagrodzenie roczne wnioskodawcy w 1974r. wynosiło 56.650zł. Tyle samo wyniosło ono za rok 1975 do dnia rozwiązania stosunku pracy z (...) czyli do 24 grudnia 1975r. tj. 56.650zł.

Wynagrodzenie wnioskodawcy za okres od maja 1974r. do grudnia 1974r. wyniosło 39.912zł., a za okres od stycznia 1975r. do maja 1975r. - 21.246zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) od 1 stycznia 1974r. do 30 kwietnia 1974r. wynosiło 4184,50zł. (56.650zł. zarobek roczny za 1974r. – 39.912 zł. (zarobek za maj – grudzień 1974r.) = 16.738zł. zarobek za styczeń – kwiecień 1974r. : 4 miesiące styczeń- kwiecień).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) od 1 czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r. wynosiło 5057zł. (56.650zł. zarobek roczny za 1975r. – 21.246zł. (zarobek za styczeń-maj 1975) = 35.404zł. : 7 miesięcy (czerwiec –grudzień).

(dowód: legitymacja ubezpieczeniowej – k. 27 akt rentowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach – k. 17 akt rentowych, zeznania świadka B. W. – protokół rozprawy z 6 czerwca 2017r. od minuty 3:08 do minuty 14:01, zeznania

świadka S. K. - protokół rozprawy z 6 czerwca 2017r. od minuty 14:02 do minuty 20:28 , zeznania wnioskodawcy H. D. protokół rozprawy z 6 czerwca 2017r. od minuty 24:48 do minuty 31:03)

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ustalony na podstawie wynagrodzeń z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia, to jest z lat 1971, 1974-1975, 1984- 2000 (przy uwzględnieniu wynagrodzeń uzyskiwanych przez wnioskodawcę w (...) Przedsiębiorstwie (...). w okresie od stycznia 1974r. do kwietnia 1974r. w kwocie 16.738zł. czyli miesięcznie 4184,50zł., oraz od czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r. w kwocie 35.404zł. czyli miesięcznie 5057zł., wynosi 82,73%, a wyliczona emerytura w oparciu o w/w wskaźnik i kwotę bazową obowiązującą w dacie nabycia prawa do emerytury– od 1 grudnia 2016r. – 1625,99zł., a od dnia 1 marca 2017r. -1635,99 zł.

(dowód: wyliczenie ZUS – k. 26 akt, wydruki dotyczące obliczania wwpw – k. 41 akt ZUS)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 111 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) pozwala na ponowne obliczenie wysokości emerytury lub renty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest **wyższy** od poprzednio obliczonego.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca H. D. domagał się przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu wynagrodzenia uzyskiwanego w okresie od dnia 14 listopada 1966 r. do dnia 24 grudnia 1975r. w (...) Przedsiębiorstwie (...). Wnioskodawca celem wykazania wysokości wynagrodzenia w tym okresie przedstawił dokumenty w postaci: świadectwa pracy z którego wynikała ostatnia grupa osobistego zaszerogowania (VI), stawka godzinowa (10,50zł.) oraz zajmowane stanowisko pracy (monter konstrukcji metalowych), legitymacji ubezpieczeniowej o wysokości rocznych zarobków w latach 1974-1975, zaświadczenie rp-7 o wynagrodzeniu osiągniętym w okresie od maja 1974r. do grudnia 1974r. oraz od stycznia 1975r. do maja 1975r. oraz zgłosił świadków: B. W. i S. K., którzy w w/w okresie pracowali z nim u tego samego pracodawcy w charakterze monterów konstrukcji metalowych.

Wprawdzie takie dokumenty oraz zeznania świadków – jak słusznie podnosi organ rentowy - nie są środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty w rozumieniu § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). Zgodnie bowiem z § 20 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez ZUS albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków. Nie mniej Sąd rozpoznając sprawę z zakresu ubezpieczeń

społecznych, w tym o przeliczenie świadczenia emerytalnego, nie jest związany tym rozporządzeniem, a jedynie czyni ustalenia faktyczne zgodnie z zasadami obowiązującymi w Kodeksie postępowania cywilnego i w oparciu o tam wymienione środki dowodowe.

Dlatego też w ocenie Sądu Okręgowego możliwe jest dokonanie wyliczenia zarobków wnioskodawcy w (...) Przedsiębiorstwie (...), przy wykorzystaniu dostępnych informacji na temat wysokości jego wynagrodzenia zawartych w świadectwie pracy, legitymacji ubezpieczeniowej, druku rp-7. Autentyczność tych dokumentów i danych w nich zawartych nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego. Ponadto ich treść nie była kwestionowana przez organ rentowy. Jednocześnie nie jest sporne, że skarżący zatrudniony był stale w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 14 listopada 1966 r. do dnia 24 grudnia 1975r. w (...) Przedsiębiorstwie (...). Fakt ten znajduje potwierdzenie w treści niekwestionowanego świadectwa pracy.

Z przedstawionych dokumentów nie wynika wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w początkowym okresie zatrudnienia tj. w latach 1966-1973. Wnioskodawca w tym zakresie nie przedstawił jakichkolwiek dowodów oprócz zeznań świadków, którzy pracowali razem z nim na stanowisku monterów konstrukcji metalowych. Jednocześnie wnioskodawca przyznał, że stanowisko montera objął dopiero od 1969r., gdyż wcześniej pracował jako pracownik fizyczny. A zatem zeznania świadków dotyczące wysokości zarobków monterów z uwagi na powyższe nie dotyczyły okresu zatrudnienia wnioskodawcy w początkowym okresie tj. w latach 1966-1969. Świadkowie zeznawali na temat wysokości zarobków monterów w latach 70-tych XX wieku.

Wobec zatem braku jakichkolwiek dowodów na wysokość zarobków skarżącego w tym okresie, za prawidłowe należy uznać przyjęcie przez organ rentowy za ten okres (1966-1969) wynagrodzenia minimalnego. Również za kolejne lata zatrudnienia w (...) tj. za lata 1970-1973 wnioskodawca nie dysponował jakimikolwiek dokumentami potwierdzającymi wysokość jego zarobków. Zeznania świadków na wysokość zarobków monterów w latach 70-tych XX wieku, przy braku dokumentów potwierdzających tą wysokość, nie są wystarczające do ustalenia wyższego wynagrodzenia niż minimalne przyjęte przez organ rentowy za lata 1970-1973.

Sytuacja była odmienna jeśli chodzi o wynagrodzenia osiągane przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w (...) od 1 stycznia 1974r. do 24 grudnia 1975r. Wysokość zarobków w tym okresie potwierdza legitymacja ubezpieczeniowa oraz druk rp-7. I tak z legitymacji ubezpieczeniowej znajdującej się w aktach rentowych (k. 27 akt rentowych) wynika, że roczny zarobek wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) w 1974r. oraz w 1975r. wyniósł po 56.650zł. każdego roku. Z kolei z zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach znajdującego się w aktach rentowych (k. 17 akt rentowych) wynika, że wynagrodzenie wnioskodawcy za okres od maja 1974r. do grudnia 1974r. wyniosło 39.912zł., a za okres od stycznia 1975r. do maja 1975r. - 21.246zł. Organ rentowy przy wyliczaniu zarobków wnioskodawcy za rok 1974 i 1975 uwzględnił jego rzeczywiste zarobki tylko w okresie objętym drukiem rp-7 tj. za okres od maja 1974r. do grudnia 1974r. oraz stycznia 1975r. do grudnia 1975r. Za pozostały zaś okres tj. styczeń 1974r. – kwiecień 1974r. oraz czerwiec 1975r. – 24 grudzień 1975r. organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne. Organ rentowy postępując tak pominął całkowicie dokument w postaci legitymacji ubezpieczeniowej, który wskazuje zarobki roczne wnioskodawcy w (...) w całym roku 1974 jak i 1975.

Analiza i zestawienie ze sobą tych dwóch dokumentów tj. legitymacji ubezpieczeniowej i druku rp-7 pozwala na ustalenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wnioskodawcy w okresie nieobjętym zaświadczeniem o wynagrodzeniu za lata 1974-1975 tj. za okres zatrudnienia w (...) od 1 stycznia 1974r. do 30 kwietnia 1974r. oraz od 1 czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r.

Skoro bowiem roczne wynagrodzenie wnioskodawcy w 1974r. zgodnie z legitymacją ubezpieczeniową wyniosło 56.650zł., a zarobek za maj – grudzień 1974r. wyniósł - jak wynika z druku rp-7 - 39.912 zł., to zarobek za styczeń 1974 – kwiecień 1974r. czyli cztery miesiące wynosi 16.738zł., co daje kwotę 4184,50zł. miesięcznie.

Podobnej analizy Sąd dokonał w 1975r. ustalając, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w (...) od 1 czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r. wynosiło 5057zł. Zarobek wnioskodawcy za okres od 1 stycznia 1975r. do 24 grudnia 1975r. wyniósł zgodnie z legitymacją ubezpieczeniową 56.650zł., co po pomniejszeniu

go o zarobek osiągnięty przez skarżącego w okresie od stycznia 1975r. do maja 1975r. w łącznej wysokości wynikającej z druku rp-7 21.246zł., daje kwotę 35.404zł. dochodu za dalszy okres roku 1975 czyli za 7 okres od czerwca do grudnia, co po podzieleniu na 7 miesięcy daje wysokość miesięcznego wynagrodzenia za okres od czerwca do grudnia 1975r. w kwocie 5057zł.

Możliwość ustalenia rzeczywistych zarobków wnioskodawcy wyklucza przyjęcie minimalnego wynagrodzenia za w/ w okres przez organ rentowy. Stosownie bowiem do art. 15 ust 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS tylko jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty na wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w latach 1974-1975 korelują z zeznaniami świadków, którzy przyznali, że wysokość zarobków monterów konstrukcji metalowych, w tym wnioskodawcy, w (...) w pierwszej połowie lata 70-tych XX wieku oscylowała w granicach od ponad 4.000zł. do ponad 5000zł. miesięcznie.

Zważywszy, że w latach 1974-1975 wnioskodawca był już doświadczonym monterem konstrukcji metalowych (pracował na tym stanowisku od 1969r.), a nadto pracował w systemie akordowym, miał dodatek za wysługę lat, pracę w warunkach szkodliwych i na wysokości, jego wynagrodzenie w ustalonym przez Sąd okresie na pewno nie było niższe od przyjętego za okres od stycznia 1974r. do kwietnia 1974r. po 4184,50zł. miesięcznie oraz od maja 1975r. do grudnia 1975r. po 5057zł. miesięcznie. Z druku rp-7 wynika, że wnioskodawca niejednokrotnie otrzymywał znacznie wyższe wynagrodzenie np. w lipcu 1974r. - 8281zł., w sierpniu 1974r. - 6014zł. Wysokość wynagrodzenia z uwagi na pracę w akordzie zawsze zależała od ilości wykonanej pracy.

Po przeliczeniu emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia, którym jest okres: 1971, 1974-1975, 1984- 2000, przy uwzględnieniu wynagrodzeń uzyskiwanych przez wnioskodawcę w (...) Przedsiębiorstwie (...). w okresie od stycznia 1974r. do kwietnia 1974r. w kwocie 16.738zł. czyli miesięcznie 4184,50zł., oraz od czerwca 1975r. do 24 grudnia 1975r. w kwocie 35.404zł. czyli miesięcznie 5057zł., 1972- 1985, 1988, 1990- 1994, , wskaźnik podstawy wymiaru emerytury – jak wynika z wyliczeń organu rentowego - wyniósł **82,73%**.

Biorąc pod uwagę, że tak ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury jest wyższy od ustalonego przez organ rentowy (**82,06%**), żądanie wnioskodawcy przeliczenia emerytury na podstawie art. 111 ustęp 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS należało uznać w części za zasadne.

Z tych względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. orzekł jak w wyroku.